

จากการนำชิ้นส่วนตาเหง้าของกระเจียวขาว (*Curcuma paviflora* Wall.) มาทำการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อในสภาพปลอดเชื้อในอาหารสูตร MS ที่เติมฮอร์โมน BA ในปริมาณ 0 10 20 และ 30 μM ผลจากการทดลองพบว่าอาหารสูตร MS ที่เติมฮอร์โมน BA ปริมาณ 20 μM จะมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการเพิ่มจำนวนหน่อ และการเจริญเติบโตเป็นต้นที่สมบูรณ์ ได้จำนวนหน่อเฉลี่ย 4.06 หน่อต่อต้น ความสมบูรณ์ของต้นอ่อน 3.83 หน่อต่อต้น

ผลจากการศึกษาค่า LD₅₀ ของกระเจียวขาวในสภาพปลอดเชื้อ หลังจากผ่านการฉายรังสีแกมมาแบบเฉียบพลันที่ปริมาณรังสีต่างๆ ตั้งแต่ 0 – 60 Gy พบว่ากระเจียวขาวที่ผ่านการฉายรังสีปริมาณ 30 – 40 Gy จะมีอัตราการอยู่รอดร้อยละ 48 – 51 แสดงว่าปริมาณรังสีช่วงนี้เหมาะสมต่อการชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ในกระเจียวขาว

อัตราการรอดชีวิตของกระเจียวขาวอายุ 8 สัปดาห์ที่ผ่านการฉายรังสีแกมมาปริมาณ 0 30 และ 40 Gy พบว่ามีค่าร้อยละ 98 75 และ 0 ตามลำดับ ส่วนลักษณะทางสัณฐานพบว่ากระเจียวขาวที่ผ่านการฉายรังสีแกมมา 30 Gy จะมีความแตกต่าง อย่างมีนัยยะสำคัญกับพวกที่ไม่ฉายรังสีในด้าน ความสูง จำนวนหน่อ จำนวนใบ จำนวนราก ลักษณะผิดปกติอย่างอื่นที่พบ เช่น ลักษณะรูปร่างใบ ความหนาของใบ สีของใบ สีลำต้น ส่วนในเรื่องลักษณะของดอกพบว่าไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด

Shoot multiplication and plant regeneration was achieved from freshly sprouted shoots of *Curcuma parviflora* Wall. on Murashige and skoog's (MS) medium supplemented with 0 10 20 and 30 μM BA. A concentration of 20 μM BA was optimum for shoot multiplication and rooting of shoots. The results showed that the highest number of shoots and rooting of shoots were 4.05 and 3.83 shoots/plantlet could be obtained from the medium supplemented with 20 μM BA .

Plantlets from *in vitro* cultures were irradiated with acute gamma rays at different doses from 0 - 60 Gy. LD₅₀ for *in vitro* culture of *Curcuma paviflora* Wall. was 30 – 40 Gy. These results suggest that the optimum dose for inducing mutation was about 30 – 40 Gy.

Mutation induction for morphological changes through tissue culture using gamma rays 30 - 40 Gy was studied. The survival rate of *in vitro* cultures with gamma rays 0 30 and 40 Gy after 8 weeks in green house were 98 75 and 0 respectively .The morphological changes after irradiation were leaf shape, leaf thickness, leaf color and stem color . There were a significant difference in the number of shoot, leaf , root and the length of shoot among treatments. The morphological of bracts and flowers were the same.